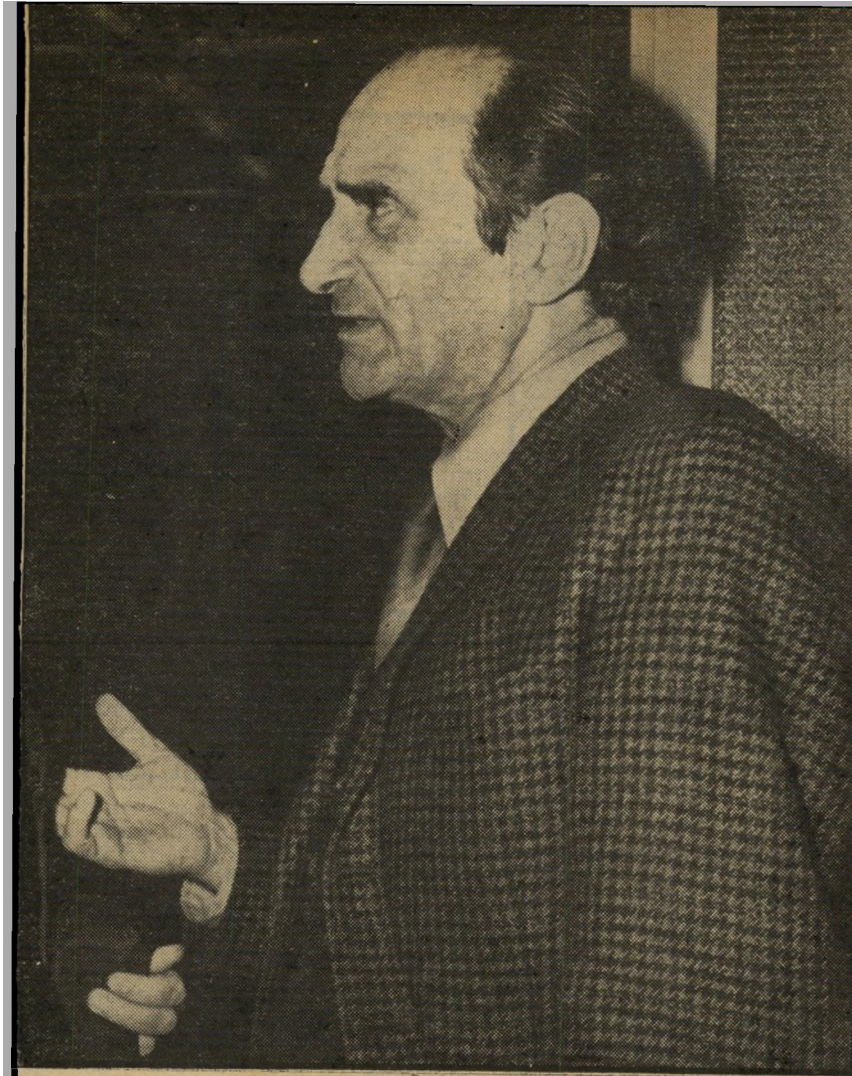

**פלאטו מכחיש, אך
המיסמכים מוכיחים
שהוא מקיים קשרים**

**עם שילטונות מוסקבה ומיזרח ברלין -
והשר לנדאו מטיח בפניו האשמות חמורות**

פלאטו וההג"ב

רגש כאפריל השנה ניצבה משלחת ליד גבול מוזאמביק והמתנה בקוצר רוח למכונת שתגיע מעבר לגבול. ואומנם, בשעת צהריים הגיע לגבול צעיר פצוע, תשוש, שפניו מכוסים זיפי זקן — היה זה האזרח הישראלי מירון מרכוס. הוא ישב בשבי במוזאמביק במשך שנים אחדות. 20 החיילים הכושמים, שליוו אותו אל מעבר לגבול, ליווהו אל החופש. משלחת מוכבדת:

גרמני וולפגאנג פוגל, הידוע כמי שמייצג את מיוזח-גרמניה ואת מוסקבה בעיסקות מסוג זה, והסנאטור האמריקאי בנימין גילמן. תמורת תומפסון הסכימו שילטונות ברית-המועצות לשחרר את מירון מרכוס במוזאמביק הקומוניסטית, ואת אילן גורמן במיזרח ברלין. עיסקות מסוג אלה נערכות על-פי חוקים חתומים. בידי הסנאטור גילמן מצוי חוזה החתום על-ידי פוגל, שעל פיו הוא מתחייב

לנדאו נגד פלאטו

השר הממונה מטעם הממשלה על הטיפול ב"יהדות ברית-המועצות, השר-בלתי-חייס לנדאו, רוגז וכועס על כך שפלאטו־שרון מתערב בענייני שחרורם של יהודי ברית-המועצות, בצורה פרטיזאנית אשר פוגעת במאמץ הכללי ומחבלת יותר מאשר היא מסייעת. לנדאו אף פנה בעניין זה אל ראש-הממשלה מנחם בגין, אולם בגין סרב להתערב, הגן על פלאטו ובצורה עקיפה אף מעודד אותו להמשיך בפעילותו.

נים על שיחרורו הקרוב של שצ'ראנסקי, חזרו בהם הסובייטים מהסכמתם לשחרר את אסירים למרות התחייבותם. גם מיכתבו של פוגל לפלאטו (ראה גלופה) רומז על כך. בקשר לאותה פרשה, כועס לנדאו על פעולה נוספת של פלאטו: הזעקת שגריר ישראל ביוהנסבורג, יצחק אונא, לגבול מוזאמביק, ללא אישור הממשלה או מישר-החוץ הישראלי, וללא ידיעת גורם ישראלי מוסמך כלשהו. יום לפני שיחרורו של מירון מרכוס התקשר פלאטו שרון ישירות, בטלסק ממישרדו, אל שגרירות ישראל ביוהנסבורג. דו-השיח בטלסק התנהל כלהלן:

תל-אביב: בוקר טוב. כאן מישרדו של ח"כ פלאטו־שרון. אפשר לדבר עם השר גריר?
יוהנסבורג: במה העניין?
תל-אביב: העניין סודי ביותר. לידעת השגריר בלבד.
יוהנסבורג: (בעיברית, באותיות לטיניות) בבקשה, האם אתם מדברים עברית?
תל-אביב: כן, אבל יותר קל לי באנגלית.
יוהנסבורג: המתינו, נקרא למר אונא. **תל-אביב:** תודה.
יוהנסבורג: בוקר טוב, כאן השגריר. **תל-אביב:** העניין סודי ביותר. אתה מתקשר להוציא כל אדם מחדר הטלסק ולהישאר עם לבדך, וגם לא לגלות לאיש לאחר-מכן את תוכן הטלסק.
יוהנסבורג: בסדר, כולם יצאו.
או הודיע פלאטו־שרון לשגריר על החיי לופים המיועדים. ביקש מן השגריר שיימצא ליד הגבול ויקבל את פניו של מרכוס. והורה לו שלא לדווח על כך לירושלים. תשובת השגריר: "יופי, תודה רבה".
כשנודע הדבר ללנדאו, הוא השתולל מזעם, פנה גם אל ראש-הממשלה בתל-אביב דיון בתלונה נגד אונא בלבד. נגד פלאטו ואונא, וגם אל שר-החוץ הממשלה לא הגיב, ואילו שר-הביטחון גויסה חריפה לאונא.
ממקורות שונים על מגעים נוספים שרון לבין שילטונות לשחרור יהודים. בברית-המועצות הוא תונאי רוסי המוכר היטב

Dr. jur. h. c. Wolfgang Vogel
Rechtsanwalt
Angenommen auch bei den Gerichten in Westberl.

Sehr geehrter Herr Sharon!

Erlauben Sie bitte, daß ich meinem TELEX vom 7.6.1978 mein persönliches Bedauern für diese Entwicklung hinzufüge, die ich nicht gewollt und gewünscht habe. Es war und ist allgemein bekannt, daß meine Tätigkeit jeder öffentlichen Behandlung nach Möglichkeit ferngehalten werden soll und muß, weil ich sonst nichts auszurichten vermag.

הודעה מיזרח ברלין
מכתב זה נ"ר שא את הכותרת עורר-דין, מורשה הקטע אומר: "מר

שרון הנכבד מאד! הרשה נא לי להוסיף טלסק שלי מיום 7.6.1978 את צערי האישי על התפתחות זו, שלא חפצתי בה. היה ידוע, וידוע ברבים, שפעילותי צריכה להישאר רחוקה עד כמה שאפשר מכל סיפול פומבי, כיוון שאחרת אני יכול להשיג דבר".

דאג פלאטו להדליף את חלקו במיבצע לכלי-התקשורת במומחיות רבה. לשר-בלתי-חייס לנדאו, המופקד מטעם ממשלת ישראל על כל הנוגע ליהדות ברית-המועצות. ברור דבר נוסף: אנאטול שצ'ראנסקי לא שוחרר מהכלא, למרות התחייבות-ככתב של פוגל. התחייבותיו של פוגל ידועות בעולם הריגול הבינלאומי כמילים קדושות.

הזמנה פרטית לשגריר

לנדאו אומנם אינו מאשים את פלאטו ישירות, אולם מקורביו רומזים כי בגלל הפירסום הרב שניתן לפרשת חילופי המרגלים, ובגלל הרמזים שהופיעו בעיתון

למלא אחר כל מה שהוחלט ביניהם לגבי תומפסון, מרכוס ונורמן. וכן התחייב פוגל כי "תוך זמן קצר ככל האפשר ישוחרר גם אנאטול שצ'ראנסקי". התגובות על השיחרור מיהרו לבוא, והדהימן את הציבור הישראלי. הוריו של מירון מרכוס הודו לח"כ שמואל פלאטר שרון, אילן גורמן מיהר הישר מתחנת הגבול אל שגרירות ארצות-הברית בבוון, ערך שם מסיבת-עיתונאים המונית והודו לח"כ הישראלי פלאטו־שרון, גם הסנאטור גילמן הודיע: "המיבצע כולו נעשה על-ידי פלאטו־שרון, ואני נכנסתי אליו רק כשהמי כונית כבר נסעה".

הסנאטור האמריקאי בנימין גילמן; שגריר ארצות-הברית בדרום-אפריקה; שגריר יש-ראל בדרום-אפריקה יצחק אונא והאזרח האמריקאי רוני גרינוואלד. נציגו של חבר-הכנסת הישראלי שמואל פלאטו־שרון, שבוע אחר כך, ב-30 באפריל, שוחרר בארצות-הברית אחד מרבייה-מרגלים הסובי ייטים, רוברט גלן תומפסון. הוא עלה מייד על מטוס שהטיס למוסקבה. מבלי שלף אף לילה מיותר אחד על אדמת אמריקה. שלושה ימים מאוחר יותר, ב-2 במאי, שוחרר בברלין הסטודנט האמריקאי אילן גורמן. הוא בילה שלוש שנים בכלא קר מוניסטי אחרי שנתפס בהברחת אורחים מיוזח-גרמניה למערב-גרמניה בתא-המיטען של מכונתו. היתה זו עיסקה משולשת. שבאופן רשמי היו הצדדים שבה עורך-הדין המיוזח-